

A Kormány
...../2013. (.....) Korm. rendelete

Az Országos Atomenergia Hivatal nukleáris energiával kapcsolatos európai uniós, valamint nemzetközi kötelezettségekkel összefüggő feladatköréről, az Országos Atomenergia Hivatal hatósági eljárásaiban közreműködő szakhatóságok kijelöléséről, a kiszabható bírság mértékéről, valamint az Országos Atomenergia Hivatal munkáját segítő tudományos tanácsról szóló 112/2011. (VII. 4.) Korm. rendelet, valamint a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány

az 1. alcím tekintetében a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 174/A. § (1) bekezdés a) pontjában és b) pont bb) alpontjában, a 2. alcím tekintetében az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 67. § d) pont db), dd) és de) alpontjában kapott felhatalmazás alapján
az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésben meghatározott feladatkörében eljárva, a következőket rendeli el:

1. Az Országos Atomenergia Hivatal nukleáris energiával kapcsolatos európai uniós, valamint nemzetközi kötelezettségekkel összefüggő feladatköréről, az Országos Atomenergia Hivatal hatósági eljárásaiban közreműködő szakhatóságok kijelöléséről, a kiszabható bírság mértékéről, valamint az Országos Atomenergia Hivatal munkáját segítő tudományos tanácsról szóló 112/2011. (VII. 4.) Korm. rendelet módosítása

1. §

(1) Az Országos Atomenergia Hivatal nukleáris energiával kapcsolatos európai uniós, valamint nemzetközi kötelezettségekkel összefüggő feladatköréről, az Országos Atomenergia Hivatal hatósági eljárásaiban közreműködő szakhatóságok kijelöléséről, a kiszabható bírság mértékéről, valamint az Országos Atomenergia Hivatal munkáját segítő tudományos tanácsról szóló 112/2011. (VII. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

(2) Hatályát veszti a Korm. rendelet 1. melléklet 4.1 pontja.

2. A nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelet módosítása

2. §

A nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági követelményeiről és az ezzel összefüggő hatósági tevékenységről szóló 118/2011. (VII. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: NBSZ rendelet) 1. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E rendelet hatálya az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény (a továbbiakban: Atv.) 17. § (2) bekezdés 1-11. pontjában megfogalmazottak szerint a Magyar Köztársaság területén létesíteni kívánt, valamint a már üzemelő nukleáris létesítményekre, azok rendszereire és rendszerelemeire, a nukleáris létesítménnyel kapcsolatos tevékenységekre és az e tevékenységet végzőkre terjed ki (beleértve a nukleáris létesítményeken belüli radioaktív anyag szállítást és a radioaktív hulladékok átmeneti tárolását biztosító rendszereket, rendszerelemeket, a nukleáris létesítmény biztonsági osztályba sorolt nyomástartó berendezéseit és csővezetékeit, továbbá a tűzvédelmet, ha azok a nukleáris biztonságra hatást gyakorolnak, kizárólag ezen hatásuk szempontjából), így:]

„a) a nukleáris létesítmény:

- aa) telephelyének vizsgálatára és értékelésére,
- ab) telephelye jellemzőinek és alkalmasságának megállapítására,
- ac) létesítésére, bővítésére,
- ad) üzembe helyezésére,
- ae) üzemeltetésére,
- af) átalakítására,
- ag) üzemén kívül helyezésére, és
- ah) megszüntetésére;”

3. §

Az NBSZ rendelet 17. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„17. § (1) A nukleáris biztonsági hatóság engedélye szükséges az 1. és a 4-6. mellékletben részletezettek szerint a nukleáris létesítmény

- a) telephelyének vizsgálatához és értékeléséhez (telephely vizsgálati és értékelési engedély),
- b) a telephelye jellemzőinek és alkalmasságának megállapításához (telephelyengedély)
- c) létesítéséhez, bővítéséhez (létesítési engedély),
- d) üzembe helyezéséhez (üzembe helyezési engedély),
- e) üzemeltetéséhez, tervezett üzemidején túli üzemeltetéséhez (üzemeltetési engedély),
- f) átalakításához (átalakítási engedély),
- g) végleges üzemén kívül helyezéséhez (végleges leállítási engedély),
- h) megszüntetéséhez (leszerelési engedély),
- i) atomerőmű blokk esetén a főjavítását követő újraindításához (indítási engedély) és
- j) építményeinek és épületszerkezeteinek, valamint az építmények felvonóinak építéséhez, bontásához, használatbavételéhez

4. §

- (1) Az NBSZ rendelet 1. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.
- (2) Az NBSZ rendelet 3. melléklete a 3. melléklet szerint módosul.
- (3) Az NBSZ rendelet 4. melléklete a 4. melléklet szerint módosul.
- (4) Az NBSZ rendelet 7. melléklete az 5. melléklet szerint módosul.

5. §

Az NBSZ rendelet:

- a) 3. § (1) bekezdésében az „1-9. mellékletek” szövegrész helyébe a „1-10. mellékletek” szövegrész,
- b) 4. §-ában a „9. melléklet” szövegrész helyébe a „10. melléklet” szövegrész,
- c) 22. § (1) bekezdés b) pontjában a „a nukleáris létesítmény tervezése, telephelyének vizsgálata” szövegrész helyébe a „a nukleáris létesítmény telephelyének vizsgálata és értékelése, tervezése” szöveg,
- d) a 30. § (1) bekezdésében a „2-8. melléklet” szövegrész helyébe a „2-9. melléklet” szöveg,
- e) a 4. melléklet 4.6.3.0100. pontjában a „3.3.5. pontja” szövegrész helyébe a „3.3.2.2400.-3.3.2.33004. pontja” szöveg,
- f) a 4. melléklet 4.8.3.1900. pontjában a „1.3.1.1700. pontja” szövegrész helyébe a „1.4.1.1700. pontja” szöveg,
- g) a 7. melléklet 7.3.1. pontjában, a 7.5.2. pontjában, a 7.5.2.0300. pontjának nyitó szövegrészeiben, a 7.5.2.0700. pontjában a „felszínre kifutó elvetődések” szövegrészek helyébe a „felszínre kifutó vető által okozott elvetődések” szöveg,
- h) a 7. melléklet 7.7.2.0100. pontjában a „felszínre kifutó elvetődés” szövegrész helyébe a „felszínre kifutó vető által okozott elvetődés” szöveg, és
- i) a 9. melléklet 9.3.5.0700 pontjában a „9.3.4.0600. pont” szövegrész helyébe a „9.3.5.0600. pont” szöveg
- j) 10. melléklet 125. pontjában a „telepítési” szövegrész helyébe a „telephely vizsgálatára és értékelésére, valamint jellemzőinek és alkalmasságának megállapítására vonatkozó, továbbá a”szöveg lép.

6. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

1. Melléklet a .../2013. (. . .) Korm. rendelethez

A Korm. rendelet 1. melléklet 3.1. és 3.2 pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

	(Bevonás és közreműködés feltétele)	(Szakkérdés)	(Eljárás)	(Eljáró hatóság)
3.1.	A nukleáris létesítmény telephelyének vizsgálatára és értékelésére, a telephelye jellemzőinek és alkalmasságának megállapítására, a nukleáris létesítmény létesítésére, végleges leállítására irányuló eljárásban.	A nukleáris létesítmények telephelyének vizsgálatára és értékelésére, valamint tervezésére vonatkozó földtani, bányászati és műszaki biztonsági követelményeknek való megfelelés vizsgálata.	a) telephely vizsgálati és értékelési engedély, b) telephely engedély c) létesítési engedély d) végleges leállítási engedély e) építési (bontási) engedély	Magyar Bányászati és Földtani Hivatal
3.2.	A nukleáris létesítmény létesítése, üzembe helyezése, üzemeltetése, átalakítása, végleges leállítása, továbbá a nukleáris létesítmény rendszereinek és rendszerelemeinek átalakítása esetén, amennyiben annak tűz- és katasztrófavédelmi vonzata van.	A nukleáris létesítmények tervezésére, létesítésére és üzembe helyezésére vonatkozó tűz- és katasztrófavédelmi követelményeknek való megfelelés vizsgálata.	a) létesítési engedély, b) üzembe helyezési engedély c) üzemeltetési engedély d) végleges leállítási engedély e) építési (bontási) és használatba vételi engedély f) átalakítási engedély	BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

1. Az NBSZ rendelet 1. melléklet 1.2.2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„1.2.2. Telephely vizsgálati és értékelési engedély, telephelyengedély

1.2.2.0100. Telephely vizsgálati és értékelési engedély

Az engedély hatálya

1.2.2.0110.A jogerős telephely vizsgálati és értékelési engedély kiadásával a nukleáris biztonsági hatóság a telephely vizsgálati és értékelési program szerinti vizsgálati és értékelési módszerek, valamint elméleti megfontolások megfelelőségét fogadja el, és a telephely vizsgálati és értékelési program alapján szükséges további vizsgálatok elvégzésére jogosít fel.

1.2.2.0120. A telephely vizsgálati és értékelési engedély a telephely engedély jogerőre emelkedéséig, de legfeljebb a kiadásától számított 5 évig hatályos. Az engedély időbeli hatálya kérelemre további 5 évre meghosszabbítható, de a kérelmezőnek igazolnia kell, hogy az engedélykiadás feltételei továbbra is fennállnak.

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

1.2.2.0130. A telephely vizsgálati és értékelési engedély iránti kérelemben:

- a) be kell mutatni a telephely vizsgálat és értékelés programját, valamint annak részeként az alkalmazni kívánt módszereket és elméleti megfontolásokat, valamint
- b) igazolni kell, hogy a telephelyjellemzők meghatározására, vizsgálatára és értékelésére kidolgozott módszerek alkalmasak a tervezési alapba tartozó, telephellyel összefüggő adatok, valamint a telephely alkalmasságának megállapítására.”

1.2.2.0140. A kérelemhez mellékelni kell a telephely vizsgálati és értékelési programot. A program tartalmi követelményeire vonatkozó ajánlást útmutató tartalmazza.

1.2.2.0200 Telephelyengedély

Az engedély hatálya

1.2.2.0210. A telephelyengedély kiadásával a nukleáris biztonsági hatóság a létesítést kizáró telephelyjellemzők hiányának igazolását, továbbá a telephelyvizsgálat lefolytatásának, a telephelyvizsgálat alapján megállapított adatok értékelésének és az értékelésből származtatott, a tervezési alapba tartozó, telephellyel összefüggő tervezési adatok meghatározásának megfelelőségét, valamint a telephely alkalmasságát fogadja el.

1.2.2.0220. A telephelyengedély a létesítési engedély jogerőre emelkedéséig, de legfeljebb a kiadásától számított 5 évig hatályos. Az engedély időbeli hatálya kérelemre legfeljebb két alkalommal további 5 évre meghosszabbítható, de a kérelmezőnek igazolnia kell, hogy az engedélykiadás feltételei továbbra is fennállnak.

Az engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

1.2.2.0230. A telephelyengedély iránti kérelemben:

a) igazolni kell, hogy a 7. melléklet szerinti létesítést kizáró telephelyjellemzők nem állnak fenn, valamint

b) be kell mutatni:

ba) a telephely vizsgálati és értékelési engedély szerinti program végrehajtását, és

bb) a tervezési alapba tartozó, telephellyel összefüggő tervezési adatok meghatározását.

1.2.2.0240. A kérelemhez mellékelni kell a telephely vizsgálati és értékelési program eredményeit bemutató komplex zárójelentést. A komplex zárójelentés részeként, vagy attól független dokumentumban be kell mutatni a tervezési alapba tartozó telephelyjellemzők származtatását és azok meghatározásának megalapozottságát. A komplex zárójelentés tartalmi követelményeire vonatkozó ajánlást útmutató tartalmazza.”

2. Az NBSZ rendelet 1.2.3.0200. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„1.2.3.0200. A létesítési engedély az üzembe helyezési engedély jogerőre emelkedéséig, de legfeljebb a kiadásától számított 10 évig hatályos. Az engedély időbeli hatálya kérelemre további 5 évre meghosszabbítható, de a kérelmezőnek igazolnia kell, hogy az engedélykiadás feltételei továbbra is fennállnak.”

3. Az NBSZ rendelet 1. melléklet 1.2.3. pontja az 1.2.3.0200. pontot követően a következő 1.2.3.0210. ponttal egészül ki:

„1.2.3.0210. Modulrendszerű átmeneti tároló létesítése esetén, amikor a létesítési és üzembe helyezési ciklus több, egymástól jól elválasztható szakaszra osztható, de nincs alapvető műszaki különbség az egyes modulok között sem a kivitelezés, sem az üzembe helyezés szempontjából, akkor a létesítési engedély az engedélyes kérelmére kiadható úgy, hogy az az utolsó modul üzembe helyezésének megkezdéséig hatályos, valamint az engedélyes kérelmére az engedély időbeli hatálya az utolsó modul üzembe helyezéséig meghosszabbítható. Az egyes létesítési szakaszok megkezdése előtt a kérelmezőnek igazolnia kell, hogy az engedélykiadás feltételei továbbra is fennállnak.”

3. Melléklet a .../2013. (. . .) Korm. rendelethez

Az NBSZ rendelet 3. melléklet 3.2.2.3000 pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„3.2.2.3000. A külső veszélyeztető tényezők közül legalább az alábbiakat figyelembe kell venni:

- a) szélsőséges szélterhelés,
- b) szélsőséges külső hőmérsékletek,
- c) szélsőséges esőzés, havazás, árvíz és aszály,
- d) villámcsapás,
- e) jeges árvíz, zöldár, valamint alacsony vízszint,
- f) fel- és alvizi létesítmények sérülésének veszélye,
- g) szél által mozgatott repülő tárgyak,
- h) szélsőséges hűtővíz-hőmérsékletek és jegesedés,
- i) a telephely földtani alkalmasságának igazolásánál figyelembe vett földtani adottságok (különösen a földrengés, a talajfolyósodás),
- j) katonai és polgári repülőgép becsapódása,
- k) telephelyhez közeli szállítási és ipari tevékenységek,
- l) a kapcsolódó külső távvezeték-hálózat zavarai, beleértve annak tartós, és teljes üzemképtelenségét, valamint
- m) olyan, a telephelyen vagy annak szomszédságában lévő létesítmények, amelyek tüzet, robbanást vagy egyéb veszélyt jelenthetnek az atomerőműre.”

1. Az NBSZ rendelet a 4.4.1.0900. pontot követően a következő 4.4.1.0910. – 4.4.1.0940. ponttal egészül ki:

„4.4.1.0910. Az engedélyes a nukleáris biztonság és a fizikai védelem magas szinten tartása érdekében meghatározott alkohol- és drogpolitikájáról valamennyi munkavállalót tájékoztatni kell és azt valamennyi munkavállaló számára hozzáférhetővé kell tenni.

4.4.1.0920. A 4.4.1.0910. pont szerinti alkohol- és drogpolitika tartalmazza az engedélyes drog-prevenációs stratégiáját, a munkabiztonsági alkalmassági vizsgálat elvégzésének célját, alapelveit, módját és rendszerességét, valamint azon különleges kockázattal járó tevékenységet végző személyek körét, akikkel szemben véletlenszerű munkabiztonsági alkalmassági vizsgálat elrendelése indokolt.

4.4.1.0930. Az atomerőműben tevékenykedő munkavállalók munkabiztonsági alkalmasságát a nukleáris biztonság és fizikai védelem magas szinten tartása érdekében rendszeresen ellenőrizni kell. A munkabiztonsági alkalmasságot munkabiztonsági alkalmassági vizsgálat elvégzésével kell ellenőrizni. Nem alkalmas a munkavégzésre az, akinél szeszesisital-, kábítószer-fogyasztást, gyógyszerfüggőséget állapítottak meg (pozitív drogszűrés eredmény), illetve az ezekre utaló elvonási (testi és pszichikai) tünetek észlelhetők.

4.4.1.0940. A munkabiztonsági alkalmassági vizsgálatot kizárólag az üzemorvos végezheti. Az üzemorvos az alkalmassági vizsgálatról az alkalmassági vizsgálat alá vont személyt teljes körűen tájékoztatja, az alkalmassági vizsgálat eredményét tartalmazó dokumentum egy példányát az alkalmassági vizsgálat alá vont személy számára biztosítani kell.”

5. Melléklet a .../2013. (... ..) Korm. rendelethez

1. Az NBSZ 7.3.1.0800. pontját megelőző szöveg, valamint a 7.3.1.0800.- 7.3.1.1100 pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„Felszínre kifutó vető által okozott elvetődés

7.3.1.0800. A telephelyen a felszínre kifutó vető által okozott elvetődés lehetőségét elemezni, értékelni kell. A vizsgálatnak elegendően részletesnek kell lenni ahhoz, hogy a felszínre kifutó vető által okozott elvetődés lehetőségének kérdését érdemben el lehessen dönteni.

7.3.1.0900. A vetőt a felszínre kifutó elvetődés szempontjából veszélyesnek kell tekinteni, ha a geológiai, geofizikai, geodéziai és szeizmológiai adatok az alábbiak közül egy vagy több ismérvnek megfelelnek:

a) az adatok ismétlődő jelleggel mozgásra, szignifikáns deformációkra vagy diszlokációkra, vagy mindháromra utalnak, olyan időintervallumban, amely alapján nem kizárható, hogy a következő mozgás a felszínre vagy a felszín közelébe kifut;

b) szerkezeti kapcsolat létezik egy ismert felszínre kifutó vető által okozott elvetődés szempontjából a veszélyes törésvonallal, amelynek mozgása kiválthatja a telephely környezetében lévő törésvonal mozgását;

c) a szeizmogén szerkezetről feltehető, hogy a maximális lehetséges földrengés elegendően nagy és olyan fészekmélységű, hogy feltételezhető - a telephely geodinamikai sajátosságai alapján - a felszínre kifutó vető által okozott elvetődés.

7.3.1.1000. A 7.3.1.0900. a) pontban meghatározottakat nagyon aktív régiókban, amelyekben a geológiai és földrengésadatok egyaránt rövid ismétlődési időkre utalnak, rövidebb, a kevésbé aktív területeken számottevően hosszabb időszakot kell vizsgálni.

7.3.1.1100. Ha a telephelyen a felszínre kifutó vető által okozott elvetődés lehetőségét tudományos evidenciák alapján megbízhatóan nem lehet elvetni, és az elmozdulás érintheti a nukleáris létesítményt, a telephelyet alkalmatlannak kell nyilvánítani.”

2. Az NBSZ 7.3.2.0200 pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„7.3.2.0200. Meg kell vizsgálni a terület geológiai felépítését abból a szempontból, hogy léteznek-e természetes képződmények (különös tekintettel a különleges geomechanikai viselkedésű kőzetek, mint a tőzeg, kőszén, duzzadó- és egyéb agyagok, anhidrit stb., valamint a természetes gázok előfordulásait), és ember által létrehozott objektumok, amelyek a felszín beomlását, süllyedését vagy megemelkedését okozhatják.”

3. Az NBSZ 7.3.2.1000 pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„7.3.2.1000. A teherviselő talaj tulajdonságainak stabilitását értékelni kell a statikus és a szeizmikus terhekre. El kell végezni nukleáris létesítmény alapozásának környezetében található kőzetek, ásványok, valamint mállástermékek korrozívításának vizsgálatát.”

4. Az NBSZ 7.3.6.0500. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„7.3.6.0500. Meg kell határozni és értékelni kell a vizsgálati terület felszíni hidrológiai jellemzőit, beleértve a természetes és a mesterséges vizek legfontosabb jellemzőit, illetve a meteorológia körülmények lehetséges változásának hatását is. Le kell írni a fontosabb

vízszabályozó szerkezeteket, a víznyerő helyeket, valamint a vízhasználatra vonatkozó adatokat.”

5. Az NBSZ 7.3.6.0800. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

7.3.6.0800. Meg kell határozni és értékelni kell a vizsgálati terület felszín alatti vizeinek viszonyait, beleértve a víztartó rétegek legfontosabb jellemzőit, azok felszíni vizekkel való kölcsönhatását, illetve a meteorológia körülmények ezekre gyakorolt változásának hatását is, valamint a felszín alatti vizek használatára vonatkozó adatokat.

6. Az NBSZ 7.3.6.0900. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„7.3.6.0900. Hidrogeológiai vizsgálatok során meg kell határozni azokat az adatokat, amelyek szükségesek a radionuklidok hidrogeológiai egységekben történő mozgásának meghatározásához. Ez magában foglalja a talaj migrációs és visszatartó jellemzőinek, a víztartó rétegek hígulási és szétszóródási jellemzőinek, valamint a talaj olyan fizikai és fizikai-kémiai tulajdonságainak megismerését, amelyek szükségesek a radionuklidok transzportjának meghatározásához. Be kell mutatni a létesítmény miatt feltételezhető vagy természetes okokból bekövetkező potenciális változást az áramlási viszonyokban.”

A nemzeti fejlesztési miniszter

.../2013. (... ..) NFM rendelete

az átmeneti és végleges radioaktív hulladék-tároló telepítéséhez és tervezéséhez szükséges földtani és bányászati követelményekről

Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 68. § (6) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 84. § g) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

A rendelet hatálya

1. § A rendelet hatálya

- a) átmeneti és végleges radioaktív hulladék-tároló (a továbbiakban: létesítmény) telepítése, létesítése, üzembe helyezése és bezárása során, továbbá a bezárást követően végzendő földtani és bányászati tevékenységre, továbbá
- b) az e tevékenységeket végző természetes és jogi személyekre, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre
- terjed ki.

Fogalmak

2. § E rendelet alkalmazásában:

- a) *a telephely földtani környezete*: a Föld felszín alatti természetes, élettelen közegének (földkéregnek) azon része, melynek szilárd-, folyékony- és gázfázisai kölcsönhatásban vannak, vagy lehetnek a létesítménnyel;
- b) *földtani adottságok*: a földtani környezet ásvány-kőzettani, geokémiai, geomechanikai, geofizikai, tektonikai, rétegtani, hidrogeológiai, radiometria, fejlődéstörténeti jellemzői, melyek meghatározóak a tervezett létesítmény és a tevékenység szempontjából;
- c) *földtani alkalmasság*: a létesítmény biztonsági követelményei szempontjából meghatározó földtani adottságok kedvező minősítése;
- d) *befogadó közet*: az a földtani képződmény vagy képződményegyüttes, melyben a radioaktív hulladék elhelyezésére szolgáló létesítmény települ, és amelynek térbeli kiterjedése nagyobb mint a tárolótér;
- e) *földtani gát*: a földtani környezetnek azon része, mely meghatározott ideig és mértékben, természetes állapotában képes akadályozni a radioaktív izotópok terjedését;
- f) *földtani kutatás*: a földkéreg anyagi, szerkezeti és fejlődéstörténeti sajátosságainak megismerésére irányuló műszaki-tudományos tevékenység;
- g) *radioaktív hulladék felszíni és felszínközeli tárolója*: a radioaktív hulladék végleges elhelyezésére szolgáló létesítmény, amelyet a talajvízszint feletti földtani környezetben telepítenek;

h) radioaktív hulladék mélységi tárolója: a radioaktív hulladék végleges elhelyezésére szolgáló, bányászati módszerekkel kialakított létesítmény, amelyet a talajvízszint alatti földtani környezetben telepítenek;

i) telephely: a felszínen és a mélységben egyértelműen elhatárolt térrész, amelyben a létesítmény és védőzónája elhelyezhető;

j) potenciális telephely: olyan, földtani kutatással vizsgált telephely, melynek földtani alkalmassága biztonsági értékelésben még nem bizonyított;

k) felajánlott telephely: a helyi lakosság és az illetékes önkormányzatok előzetes beleegyezésével rendelkező és az általuk létesítésre felajánlott telephely;

l) intézményes ellenőrzés: a létesítménynek az erre a célra kijelölt szervezet által végzett ellenőrzése, amely lehet aktív: megfigyelés, felügyelet, helyreállítás, vagy passzív: földhasználat ellenőrzése.

A földtani alkalmasság vizsgálata

3. § (1) A földtani környezet vizsgálatának módszere a földtani kutatás. A földtani kutatás során érvényesíteni kell

a) a fokozatos, egyenletes és szükséges mértékű megismerést,

b) a kutatási fázisok egymásra épülését,

c) a műszakilag és gazdaságilag elérhető legjobb módszer és technológia alkalmazását,

d) az adatok megőrzését és reprodukálhatóságát, valamint

e) a minőségbiztosítást.

(2) A komplex biztonsági értékeléshez szükséges földtani adatokat a földtani kutatás során kell meghatározni.

(3) Földtani kutatási zárójelentésben kell vizsgálni és bizonyítani a potenciális telephelyek és a kiválasztott telephely földtani alkalmasságát.

(4) A műszaki védelem elemeit úgy kell megtervezni és létesíteni, hogy ezek kölcsönhatása a földtani környezettel ne veszélyeztesse a földtani gátat.

4. § A létesítmény telephely-kijelölése és a földtani alkalmasság vizsgálata fázisokra tagolható, amelyeket a földtani kutatási terv készítése és jóváhagyása során kell meghatározni.

5. § Az egyes kutatási fázisokat megalapozó földtani kutatási tervek és a kutatási fázisokat lezáró földtani kutatási zárójelentéseket a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal (a továbbiakban: MBFH) hagyja jóvá.

6. § A földtani kutatások tartalmát a 11. §-ban meghatározott általános földtani követelmények, az *1. mellékletben* felsorolt földtani vizsgálati szempontok és a *2-4. mellékletszerinti* különleges földtani alkalmassági követelmények alapján kell meghatározni.

7. § A földtani kutatás során a kutatási módszerek kiválasztásakor, a kutatólétesítmények számának és elhelyezésének tervezésekor figyelemmel kell lenni arra, hogy a potenciális befogadó közet és a földtani gát kedvező adottságai ne károsodjanak. Károsodás esetén a földtani kutatást végző köteles az eredetivel azonos szintű földtani alkalmasság helyreállítására.

8. § (1) A földtani kutatást és a létesítményt úgy kell megtervezni, hogy az lehetővé tegye a földtani környezet rendszeres megfigyelését és a létesítmény intézményes ellenőrzését annak

a) működése megkezdése előtti időszakban,

b) működése alatt, és

c) bezárása, illetve felszámolása után.

(2) A befogadó közet, illetve a földtani gát viselkedését és a radioaktív izotópok esetleges kijutását és terjedését a földtani környezetben a létesítmény

a) üzemelése alatt rendszeres időközönként,

b) a tervezési alapon figyelembe nem vett esemény bekövetkeztekor,

c) bezárása előtt,

d) a bezárás utáni intézményes ellenőrzés alatt rendszeres időközönként elkészítendő biztonsági értékelésben, biztonsági jelentésben, környezetvédelmi felülvizsgálatban kell bemutatni.

9. § A földtani kutatás során feltárt ásványi nyersanyagok és védett vagy védelemre érdemes természeti értékek bejelentésére a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvényben és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényben foglaltakat kell alkalmazni.

Minőségbiztosítás

10. § (1) A földtani kutatás tervezésekor minőségbiztosítási rendszert kell kidolgozni és a kivitelezéskor alkalmazni.

(2) A minőségbiztosítás lényeges elemei a következők:

a) a kutatás kezdeményezőjének ki kell jelölnie a földtani kutatások szakmai irányítását ellátó földtani szervezetet,

b) a szakmai irányítást ellátó szervezet kutatási tervet állít össze, amelynek része a minőségbiztosítási dokumentáció, amelyben rögzíteni kell a kutatásban résztvevők felelősségi körét és az ellenőrzés rendjét,

c) földtani kutatást csak földtani szakértői engedéllyel rendelkező személy vezethet,

d) a kutatásban résztvevőknek megfelelő szakképesítéssel kell rendelkezniük,

e) be kell mutatni azokat, a hazai vagy nemzetközi szabványokat, rendelkezésre álló műszaki irányelveket, amelyeknek a kutatás során használt technikai eszközök és eljárások megfelelnek; ezek hiányában a kutatást végzőnek az alkalmazott technikai eszközöknek és eljárásoknak olyan leírását kell elkészítenie, amely alapján a vizsgálat reprodukálható,

f) a kutatás során nyert vagy felhasznált adatokat egységes adatbázisba kell foglalni, és g) a kutatás során nyert mérési eredmények, adatok megőrizendők a létesítmény bezárásáig, illetve az intézményes ellenőrzés befejezéséig.

Általános földtani követelmények

11. § (1) Létesítmény ott telepíthető, ahol

a) a telephely földtani környezete, a befogadó közet és a földtani gát a tudomány és a technika adott szintjén jól megismerhető és modellezhető,

b) a földtani környezet geomorfológiai, geomechanikai, szeizmológiai, vulkanikus, hidrogeológiai, ásvány-kőzettani, geokémiai stabilitásának a biztonsági értékelésben számba vett mértéke bizonyítható,

c) a földtani gátat olyan adottságok jellemzik, melyek a biztonsági értékelésben számításba vett mértékben akadályozzák az esetlegesen kiszabadult radioaktív izotópok terjedését a földtani környezetben, és

d) a földtani környezet ásvány-kőzettani, geokémiai és geomikrobiológiai hatásai nem veszélyeztetik a műszaki védelem elemeit.

(2) Telephely nem jelölhető ki olyan törésszakaszon, ahol az utolsó százezer évben felszíni elmozdulás volt.

(3) A potenciális telephely kijelölését követően mikroszeizmikus mérőhálózatot kell telepíteni és folyamatosan üzemeltetni legalább három éven át. A létesítmény tervezésekor

figyelembe kell venni a várható földrengésekből származó közvetlen és közvetett hatásokat (talajfolyósodás, rézsű állékonyság stb.).

(4) A létesítmény megvalósításának gazdasági értékelésénél figyelembe kell venni a potenciális telephellyel lekötött nem vagy feltételesen megújuló természeti erőforrásokat és védett vagy védendő földtani értékeket.

(5) A 2. § g) és h) pontjai szerinti létesítmény az (1)-(4) bekezdésben foglalt követelmények mellett csak ott telepíthető, ahol

a) a befogadó közet térbeli kiterjedése elegendő a létesítmény befogadására, és ezen belül homogén földtani adottságokkal rendelkezik,

b) a földtani gátnak a műszaki védelem meghibásodása vagy megsemmisülése esetén a radioaktív izotópok kiszabadulását és terjedését gátló vagy megakadályozó visszatartó, késleltető, megkötő képessége van, és ez a tulajdonsága megmarad a biztonsági értékelésben számításba vett ideig,

c) a hidrogeológiai rendszer biztosítja a radioaktív izotópok megfelelően hosszú, a biztonsági értékelésben számításba vett ideig késleltetett felszínre jutását, illetve koncentrációjának sugárterhelési szempontból elfogadható hígulását, valamint

d) a földtani környezet védelmet nyújt a felszíni éghajlati, lepusztulási, vízrajzi változások és az emberi beavatkozás létesítményt veszélyeztető, káros hatásaival szemben.

12. § Nagy aktivitású és hosszú felezési idejű radioaktív hulladék végleges elhelyezésére szolgáló mélységi tároló ott telepíthető, ahol a földtani környezet önmagában biztosítja a sugárvédelmi követelmények teljesülését.

Általános bányászati követelmények

13. § (1) Radioaktív hulladék tárolására szolgáló bányatérsg, valamint egyéb föld alatti térsg helyének kiválasztásánál figyelembe kell venni, hogy az elhelyezésre kerülő hulladékot ne veszélyeztesse az alkalmazandó bányabiztonsági szabályzat szerinti

a) omlásveszély,

b) vízbetörésveszély,

c) robbanásveszély (sújtólégveszély),

d) gázkitörésveszély, valamint

e) endogén vagy exogén tűzveszély.

(2) A bányászati műveletek során alkalmazandó eljárások és technológiák nem károsíthatják a földtani környezet kedvező adottságait.

(3) Radioaktív hulladék tárolására szolgáló bányatérsg, valamint egyéb föld alatti térsg létesítése, üzembe helyezése, üzemeltetése, átalakítása, lezárása, továbbá ezek engedélyezése és ellenőrzése során meg kell tartani a bányászatról szóló jogszabályokban és biztonsági szabályzatokban előírt bányaműszaki és bányabiztonsági követelményeket.

14. § (1) A földtani kutatási terveket és földtani kutatási zárójelentéseket az MBFH engedélyezi és hagyja jóvá.

(2) Az engedélyezési eljárás megindítása előtt a kérelmező kérheti az MBFH előzetes szakvéleményét. (3) Az MBFH az engedélyezési eljárás során a (2) bekezdés szerint kiadott előzetes szakvéleményétől eltérő határozatot adhat ki, ha

a) az ügy érdemi részét érintő újabb adatok jutottak tudomására, vagy

b) a kérelmező nem tett eleget az előzetes szakvéleményben foglalt kiegészítési, továbbkutatási javaslatnak.

Záró rendelkezések

15. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba. **16. §** Hatályát veszti a földtani és bányászati követelmények a nukleáris létesítmények és a radioaktív hulladék elhelyezésére szolgáló létesítmények telepítéséhez és tervezéséhez című 62/1997. (XI.26.) IKIM rendelet.

Létesítmény telephelye földtani alkalmasságának általános vizsgálati szempontjai

	A	B	C	D	E	F
1.	Földtani szempontok		Kis és közepes aktivitású radioaktív hulladék elhelyezésére szolgáló létesítmény		Nagy aktivitású és hosszú felezési idejű radioaktív hulladék elhelyezésére szolgáló létesítmény	
2.			végleges		átmeneti	végleges
3.			felszín és felszín-közeli	mélységi	felszín és felszín-közeli	mélységi
4.	Geomorfológia	a létesítmény befogadására elegendő kiterjedésű, pozitív domborzati forma	2	1	2	1
5.		meredek dőlésű vagy erősen tagolt felszín	2	0	2	0
6.		erózióveszélyes felszín	2	0	2	0
7.		aktív földcsuszamlásos és csuszamlásveszélyes terület	2	1	2	1
8.		aktív vagy potenciális üledéklerakódás területe	2	0	1	0
9.		felszín alatti természetes üregek	2	2	2	2
10.	Geomechanika	felhagyott vagy működő bányák, más mesterséges felszín alatti üregek és geomechanikai hatásterületeik	2	2	2	2
11.		korábbi rekultiválatlan mélyfúrások és egyéb felszín alatti műtárgyak	2	2	1	2
12.		felszíni szennyeződésérzékeny képződmények	2	1	2	1

13.		a képződmények teherbírása	2	1	1	1
14.		statikus vagy dinamikus terhelés hatására folyósodásra hajlamos képződmények	2	1	2	1
15.		víztartalom-változás hatására térfogatváltozó anyagok	2	1	1	2
16.		tőzeg, anhidrit	2	2	2	2
17.	Kőzettan	a befogadó kőzet térbeli kiterjedése, homogenitása	2	2	1	2
18.		a befogadó kőzet olvadáspontja	0	0	0	2
19.		a befogadó kőzet oldhatósága	2	2	0	2
20.		a befogadó kőzet hővezető képessége	0	1	0	2
21.		kis in situ hőmérséklet	0	1	0	2
22.		evaporit tömzsök	2	2	0	2
23.	Geokémia	korrozív mállástermékű befogadó kőzet, illetve kőzetek a környezetben	2	1	1	1
24.		a földtani környezet szorpciós és ioncserélő kapacitása	2	2	1	2
25.		természetes kolloidok és szerves anyagok a földtani gátban	2	2	0	2
26.		geomikrobiológiai aktivitás	2	2	1	2
27.	Geodinamika	természetes gázok előfordulásai	2	2	2	2
28.		aktív vagy negyedidőszaki vulkáni működés	2	2	2	2
29.		vetők, redők, rátolódások	2	2	1	2
30.		földrengések aktív és potenciális fészekővei	2	2	2	2
31.		potenciálisan aktív	2	2	2	2

		törések				
32.		természetes repedezettség	1	2	1	2
33.		szivárgási tényező	2	2	1	2
34.		lefelé mutató hidraulikus gradiens	2	2	1	2
35.		karsztosodásra hajlamos képződmények a felszínen vagy a felszín alatt	2	2	2	2
36.		magas talajvízszint	2	1	1	1
37.	Hidrogeológia	a létesítmény miatt vagy természetes okokból bekövetkező potenciális változás az áramlási viszonyokban	2	2	1	2
38.		a felszín alatti vizek szennyezettsége	2	1	1	1
39.		agresszív, korrozív vízgeokémiai jellemzők	2	2	1	2
40.		potenciális vagy meglévő felszín alatti ivóvízbázis és utánpótlódási területe	2	2	2	2
41.	Természeti erőforrások	ásvány-, gyógy- és termálvizek meglévő és potenciális termelőhelyei	2	2	2	2
42.		nyilvántartott és potenciális ásványi nyersanyag lelőhelyek	2	2	1	2
43.		védett vagy védendő földtani értékek	1	1	1	1

Jelmagyarázat:

0: a létesítmény szempontjából közömbös földtani adottság.

1: a létesítmény szempontjából fontos, vizsgálandó földtani adottság.

2: a létesítmény szempontjából rendkívül fontos, feltétlenül és behatóan vizsgálandó földtani adottság.

Nagy radioaktivitású hulladék mélységi tárolója telepítésénél figyelembe veendő különleges földtani követelmények

1. Nagy radioaktivitású hulladék mélységi tárolója telephelyének kiválasztásánál a földtani környezet alkalmassága meghatározó követelmény, mert a műszaki védelem elemeinek hatékonysága nem biztosított a lerakásra szánt hosszú felezési idejű radioaktív elemek sugárvédelmi szempontból elfogadható több tízezer éves lebomlási idejéig.

2. A telephely kiválasztásakor és alkalmasság vizsgálatakor az időben változó földtani folyamatokat figyelembe kell venni. Ezért a kiválasztott telephely vagy telephelyek földtani alkalmasságát legalább ötéves in situ vagy közeli földtani analóg területen folytatott mérésekkel és megfigyelésekkel szükséges vizsgálni és bizonyítani. A vizsgálatoknak ki kell térnie a létesítmény és a földtani környezet kölcsönhatásának következményeire is.

3. A telephely tektonikai, szeizmikus, vulkanikus, geomechanikai, ásvány-kőzettani, geokémiai, hidrogeológiai stabilitása földtörténeti léptékben vizsgálandó és tízezer évre prognosztizálandó. A földtani folyamatok és események bekövetkezési gyakoriságuk, valószínűségük és fontosságuk alapján a műszaki tervezés alapjául szolgálnak.

4. A befogadó kőzet felett olyan kis vízvezető képességű, nagy kiterjedésű földtani gát legyen, mely képes visszatartani vagy elterelni a tároló felé irányuló vízáramlást. A befogadó kőzetet kis vízszintes és függőleges vízvezető képesség és lefelé mutató hidraulikus gradiens jellemezze.

5. A mélységi rétegvizek kémiai összetétele, elektrokémiai jellemzői (Eh, pH, vezetőképesség), radiokémiai összetétele és hőmérséklete olyan legyen, mely sem önmagában, sem a víz-kőzet kölcsönhatások során nem képez agresszív, korrozív mállásterméket és oldatot, nem veszélyezteti a műszaki védelem elemeit, és gátolja a víz-hulladék kölcsönhatás során a radioaktív anyagok kioldódását.

6. A földtani környezet stabilitásának vizsgálatakor kiemelt figyelmet kell fordítani a különböző okokból (tektonika, kiemelkedés, erózió, felszíni domborzat és klíma változásai, szeizmikus és vulkanikus aktivitás) potenciálisan bekövetkező hidrogeológiai változásokra.

7. A telephely földtani környezetét olyan ásvány-kőzettani, geokémiai tulajdonságok jellemezzék, melyek elősegítik a radioaktív izotópok kicsapódását vagy szorpcióját; gátolják az olyan részecskék, kolloidok, szerves és szervetlen komplexek képződését, melyek növelik a radioaktív izotópok mobilitását.

8. A telephely földtani környezetét olyan ásvány-kőzettani, geokémiai adottságok és folyamatok jellemezzék, melyek nem veszélyeztetik a műszaki védelem elemeit, és nem lépnek olyan kölcsönhatásba a tárolótérből kiszabaduló anyagokkal, melynek reakciótermékei tovább károsítanák a műszaki és földtani gátakat.

9. A befogadó kőzet hőmérséklete, olvadáspontja, hővezető képessége, hőtágulási együtthatója biztosítsa, hogy az elhelyezendő hulladék hőtermelése ne módosítsa veszélyes mértékben a geomechanikai tulajdonságokat. A hőhatás nem befolyásolhatja a földtani gát kedvező ásvány-kőzettani, geokémiai, hidrogeológiai tulajdonságait.

10. A földtani környezet geodinamikai folyamatai (szeizmikus, tektonikus, vulkanikus események) ne veszélyeztessék a hulladéktároló műszaki és földtani gátjainak mechanikai állékonyságát.

11. A hulladéktároló földtani környezetében ne legyenek olyan természetes üregek (nyitott kőzethasadékok, karszt- vagy más eredetű barlangok) vagy mesterséges üregek és műtárgyak (felhagyott vagy működő bányák, pincék, el nem tömődékelt mélyfúrások stb.), melyek kedvezőtlenül hathatnak a geomechanikai stabilitásra, segíthetik a radioaktív szennyeződés terjedését, és megnehezítik a földtani modellezést.

Kis és közepes radioaktivitású hulladék mélységi tárolója telepítésénél figyelembe veendő különleges földtani követelmények

1. Kis és közepes radioaktivitású hulladék mélységi tárolója telepítésének földtani követelményei azonosak a nagy radioaktivitású hulladék tárolójánál leírtakkal a 2-4. pontokban foglalt eltérésekkel.
2. A létesítést nem kell megelőznie ötéves in situ vizsgálati és megfigyelési időszaknak, de a földtani kutatás során létesített kutatóobjektumok egy részét megfigyelő állomássá kell kiképezni.
3. A telephely földtani környezetének stabilitása az elhelyezendő radioaktív izotópok felezési ideje függvényében hatszáz éves időtávlatban vizsgálandó és bizonyítandó.
4. A befogadó kőzetet nem kell vizsgálni a 2. számú melléklet 9. pontjában előírtak szerint.

***Kis és közepes radioaktivitású hulladék felszíni és felszínközeli tárolója telepítésénél
figyelembe veendő különleges földtani követelmények***

1. Radioaktív hulladék felszíni és felszínközeli tárolója nem létesülhet meredek ($>15^\circ$ szilárd alkotó kőzet és $>5^\circ$ laza alkotó kőzet esetében), vagy erősen tagolt felszínű, vagy erózió-, csuszamlás-, kúszás-, árvíz- és üledéklerakódás-veszélyes területen, negatív domborzati formaelemen, karsztosodott vagy karsztosodásra hajlamos képződmények felett.

2. A hulladéktároló nem létesülhet felszín alatti természetes és mesterséges üregek, bányák, rekultiválatlan mélyfúrások és más műtárgyak feletti térszínen, illetve geomechanikai hatásterületén; kis teherbírású, folyósodásra hajlamos üledékek és térfogatváltozó agyagok, tőzeg és anhidrit felett.

3. A hulladéktároló olyan pozitív domborzati formán települjön, ahol a maximális talajvízszint a műszaki védelem legalsó szintje alatt legalább öt méterrel húzódik.

4. A földtani környezet hidrogeológiai alkalmasságának feltétele, hogy az esetlegesen kiszabaduló radioaktív izotópok felszínre jutását leszálló vízáramlás gátolja.

5. A telephely földtani környezetének stabilitásvizsgálatakor kiemelt figyelmet kell fordítani az éghajlati, vízrajzi, geomorfológiai, talajmechanikai, tektonikai és szeizmikus időben változó folyamatokra, és ezeket hatszáz év időtartamra kell prognosztizálni.